

Folketingets Beskæftigelsesudvalg

Beskæftigelsesministeren
Ved Stranden 8
1061 København K

T +45 72 20 50 01
E bm@bm.dk
www.bm.dk

CVR 10172748

Orientering om resultater af den fremrykkede devaluering og løsning

6. februar 2018

Kære medlemmer af Folketingets Beskæftigelsesudvalg

Forligskredsen bag reformen af førtidspension og fleksjob bestemte i efteråret 2017 at intensivere og fremrykke en del af evalueringen af reformen af førtidspension og fleksjob.

Baggrunden for den fremrykkede devaluering var, at en række af landets kommuner rejste en kritik af dele af lovgivningen – særligt rettet mod reglerne for dokumentation i sager om tilkendelse af førtidspension. Den fremrykkede devaluering skulle undersøge, om reglerne - som kommunerne hævdede - er årsag til, at meget syge borgere sendes i ressourceforløb og ikke kan tilkendes førtidspension. I den sammenhæng pegede kommunerne ligeledes på, at reglerne var årsag til kommunal variation for tilkendelse af førtidspension.

Den fremrykkede devaluering består af tre analyser, som er vedlagt til jeres orientering:

- En gennemgang af 78 konkrete sager fra de seks største kommuner
- En redegørelse fra Ankestyrelsen om afgørelser
- En kvantitativ analyse af omfanget af og udviklingen i den kommunale variation i tilkendelser af førtidspension.

Gennemgangen af 78 konkrete sager

Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering har gennemført en analyse af 78 konkrete sager med henblik på at belyse kommunernes kritik af reglerne om dokumentationskrav for tilkendelse af førtidspension.

Analysen viser, at der er behov for at foretage en præcisering af reglerne om dokumentationskravet ved tilkendelse af førtidspension og reglerne for ressourceforløb. Det har vist sig, at der i praksis er forskellige forståelser af, hvornår det er en forudsætning for tilkendelse af førtidspension, at kommunen skal fremlægge konkret dokumentation for, at der er gennemført en indsats i form af et ressourceforløb. I sammenhæng hermed ses der også forskellige forståelser af, hvorvidt reglerne krav til dokumentation betyder, at kommunerne altid skal iværksætte et ressourceforløb, hvis det ikke kan udelukkes, at arbejdsevnen kan udvikles gennem et ressourceforløb.

Ankestyrelsens redegørelse

Ankestyrelsen har udarbejdet en redegørelse om praksis i klagesager, hvor Ankestyrelsen vurderer, at der er eller ikke er grundlag for at tilkende førtidspension til

borgere, der har klaget over, at de er visiteret til ressourceforløb frem for førtidspension.

Der indgår 40 sager i undersøgelsen, hvoraf 20 sager er omgjort, således at der tilkendes førtidspension. Afgørelserne er særligt udvalgt, fordi de illustrerer de problemstillinger, som Ankestyrelsen oplever vedrørende grænsefladerne mellem ressourceforløb og førtidspension. Sagerne er derfor ikke repræsentative. Det er således langt fra halvdelen af det samlede antal sager, der tilgår Ankestyrelsen, der omgøres.

Den væsentlige pointe i undersøgelsen er, at Ankestyrelsen har vurderet, at borgeren var berettiget til førtidspension, også selvom borgeren i hele 19 af de 20 sager *ikke* havde deltaget i et ressourceforløb.

- I 7 af de 20 sager fandt Ankestyrelsen, at var det åbenbart formålsløst at udvikle arbejdsevnen, alene ud fra de foreliggende lægelige oplysninger og vurderinger.
- I 13 af de 20 sager fandt Ankestyrelsen, at det var dokumenteret ved lægelige oplysninger og vurderinger **samt** tidligere beskæftigelse og beskæftigelsestilbud, at arbejdsevnen ikke kan udvikles, og det derfor er åbenbart formålsløst at forsøge mere.

Redegørelsen viser således, at det efter Ankestyrelsens praksis ikke i alle tilfælde er en forudsætning for tilkendelse af førtidspension, at borgeren har deltaget i et ressourceforløb. Indsatser før ressourceforløb kan - sammen med de helbredsmæssige oplysninger, og sagens øvrige oplysninger - udgøre tilstrækkelig dokumentation for, at det er åbenbart formålsløst at forsøge at udvikle arbejdsevnen i et ressourceforløb, og at borgeren er berettiget til førtidspension.

Kommunal variation for tilkendelse af førtidspension

Analysen, som er udarbejdet af Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering, viser, at den kommunale variation i tilkendelser af førtidspension er blevet mindre efter reformens ikrafttrædelse.

For at finde forklaringer på den kommunale variation, er der i analysen opstillet seks hypoteser, der kunne tænkes at have betydning for, hvor tilbøjelig en kommune er til at tilkende førtidspension. Hypoteserne er i analysen afprøvet med registerdata. Analysen finder ikke en sammenhæng mellem hypoteserne og variationen mellem kommunerne. Analysen konkluderer på den baggrund, at der ikke umiddelbart kan identificeres nogen objektive, udefrakommende forklaringer på, den kommunale variation. Der vil altid være lokale forskelle i decentrale administrative myndigheder som kommunerne. Analysen vil indgå i det videre evalueringsarbejde vedrørende reformen.

Løsning

På baggrund af den fremrykkede devaluering har forligskredsen indgået en aftale om at præcisere reglerne om dokumentationskrav ved tilkendelse af førtidspension og regler om ressourceforløb.

Aftalen indeholder forslag til tre præciseringer i lovteksten, som tilsammen skal skabe klarhed om:

- At dokumentationskravet ved tilkendelse af førtidspension i visse situationer kan være opfyldt uden, at borgeren har deltaget i et ressourceforløb. Det betyder bl.a., at der kan ske tilkendelse af førtidspension uden forudgående ressourceforløb i sager, hvor det 1) på grund af særlige forhold (helbredsmæssige) er helt åbenbart, at den pågældendes arbejdsevne ikke kan forbedres, men også i sager, hvor det 2) er dokumenteret, at den pågældendes arbejdsevne ikke kan forbedres.
- At det er en forudsætning for at iværksætte ressourceforløb, at der kan peges på indsatser, hvor der er en realistisk forventning om, at borgeren kan drage nytte af indsatsen og kan udvikle sin arbejdsevne.

Ændringerne skal tydeliggøre, at kommunerne i hver enkelt sag skal vurdere om og i givet fald hvilke indsatser, det er *relevante* at afprøve i forhold til udvikling af borgerens arbejdsevne, og at kravet om dokumentation ikke indebærer, at kommunen skal have afprøvet alle indsatser – herunder ressourceforløb – i praksis.

Derudover vil jeg fremhæve, at kammeradvokaten har været inddraget i det lovforberedende arbejde og har dermed været med til at kvalificere det kommende lovforslag.

Afslutningsvist vil jeg orientere om, at lovforslaget, som jeg vedlægger til jeres orientering, nu sendes i ekstern høring,

Venlig hilsen

Troels Lund Poulsen